

ДО: АКАД. ЮЛИАН РЕВАЛСКИ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА БАН
КОПИЕ: ДО УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ НА БАН

Уважаеми академик Ревалски,

С настоящето Ви информирам, че със Заповед №3 от 31.01.2020 г. на директора на ИЯИЯЕ-БАН доц. д-р Лъчезар Георгиев, е **прекратен трудовият ми договор** като служител на ИЯИЯЕ в сила от 01.02.2020 г. **без предварително предизвестие**.

Като основание за своята заповед директорът на ИЯИЯЕ ми предостави копия от Ваша заповед № I-51/06.03.2019 г. и Ваше писмо до него с изх. № 32-43-10 от 24.01.2020 г. във връзка с незабавно прилагане на §4 от Преходните и заключителни разпоредби от Устава на БАН относно прекратяване на трудовите договори на 12 хабилитирани служители, "които отдавна са навършили максималната допустима пенсионна възраст съгласно Устава на БАН".

В споменатото Ваше писмо от 24 януари т.г. се цитира щатното разписание на ИЯИЯЕ към 01.11.2019 г., в което е установено това значително (с много години) нарушение на споменатите разпоредби на Устава. Очевидно, **аз самият не бих могъл да бъда в този списък, тъй като към датата на въпросното щатно разписание аз съм „нарушил“ Устава с точно 10 дни** (впрочем, и без мен въпросният списък би трябвало да включва 13 щатни служители).

В качеството ми на дългогодишен служител на БАН с явни заслуги за предотвратяване на ликвидацията на Академията по време на мракобесническият период на вицепремиера и финансов министър С. Дянков и мин. С. Игнатов, аз съм далеч от мисълта да оспорвам действието на директора на ИЯИЯЕ за прилагане на Устава относно пределните възрасти за пенсиониране в моя конкретен случай, макар и само 3 месеца след навършване на 70-годишнината ми. Недоумение обаче буди фактът, че **в същия ден петък, 31.01.2020 г., когато аз съм изпратен в пенсия без предварително уведомление**, със Заповед №35 директорът на ИЯИЯЕ назначава на моето място като временен ръководител на Лаборатория „Теория на елементарните частици“ друг колега - професор, по-възрастен от мен с половин година и съответно превишил с близо три години пределната за пенсиониране възраст. Два дена по-късно, в понеделник, 03.02.2020 г., колегата, заедно с още 8 души, всички членове на Научния съвет, е получил 1-месечно предизвестие за пенсиониране. Тези предизвестия и пенсионирането (освен моето) на 1 професор и 3-ма доценти на навършени 70 години, 3-ма от които веднага са преназначени на длъжност „физик“, вероятно са представени от директора като исканите в споменатото Ваше писмо „доказателства за предприети мерки по спазването на разпоредбите на Устава“. Твърде вероятно и много от останалите подлежащи за пенсиониране след 1 месец членове на НС ще бъдат преназначени като специалисти физици, най-малкото за да се запазят договорите им. **Такава опция обаче на мен не ми бе предложена, за да запазя ръководения от мен договор с ФНИ.**

Въпросното решение на директора на ИЯИЯЕ е **още по-неприемливо и явно дискриминационно** предвид научните приноси на засегнатите лица към годишния отчет на ИЯИЯЕ за 2019 г. Привеждам извадка от годишния отчет на ИЯИЯЕ за 2019 г.:

(а) колегата назначен на мое място като ръководител на лаборатория (един от тримата избрани за професор при навършени 68 години) – 0 публикации за 2019-та;

(б) чл.-кор. Е. Нисимов – 7 публикации за 2019 г.

Освен това съм член на **управителните съвети на 4 (от общо 6 отчетени в ИЯИЯЕ) големи европейски колаборации по линия на COST**, за които в годишния отчет на ИЯИЯЕ е казано:

„В изпълнение на Националната стратегия за развитие на научните изследвания по Хоризонт 2020 учените от ИЯИЯЕ през 2019 работят по следните приоритетни проекти:

- Четири мрежи по COST дейности в областта на теоретичната и математична физика, астрофизика и гравитация“.

Същевременно съм/бях ръководител на **договор ДН 18/1 с Фонд „Научни изследвания“** с 31 публикации за първия етап, отбелязан в отчета като **най-успешен за 2019 г. договор с ФНИ в ИЯИЯЕ**. Вторият етап на този договор, обаче, **е на път да бъде преднамерено провален от действията на директора за светкавичното ми пенсиониране**, поради невъзможността да бъдат изпълнени всички изисквания на Фонда към новия ръководител при задължителната в такива случаи смяна на досегашния ръководител.

Участник съм и в единствения в ИЯИЯЕ спечелен през 2019 г. проект по линия на двустранното сътрудничество с Руската Федерация, **блокиран от директора**, в частност, и поради моя, обявен предварително и вече станал факт, "не-щатен" статут. Според странните виждания на директора на ИЯИЯЕ, неоспорени от УС на БАН, привилегията **„право на командировки по договори“** ще запазят само преназначените по негово усмотрение като специалисти лица, **пенсионирани след години нарушение на Устава.*)** Но освен дискриминираните пенсионирани сътрудници, вкл. двама член-кореспонденти и асоцииран член на ИЯИЯЕ, в двата проекта, които са на път да бъдат провалени от доц. Георгиев, участват колеги от СУ и чужбина, както и **5 сътрудника на щат в ИЯИЯЕ!**

Ръководството на БАН **многократно** е информирано за нередностите в административната, кадровата, финансовата и научната политика на досегашното и настоящето ръководства на ИЯИЯЕ, за безнаказаното систематично унижение и тормоз на учени, вкл. членове на САЧК, **за целенасочената маргинализация и постепенно ликвидиране на завоювалата международно признание българска школа по теоретична физика, създадена от академик Иван Тодоров**. На това ни се отговаря, че ръководните органи на на БАН нямали законови пълномощия за въздействие на директорите на автономните академични институти. УС на БАН, обаче, има, веднъж на 4 години, всички пълномощия за влияние, като избира тези директори. УС също така е упълномощен да предлага на ОС на БАН създаването при необходимост на нови академични звена.

Тези факти, както и проявяваният жив интерес от млади учени – физици теоретици във и извън рамките на БАН към идеята за основаване на институционално обособено постоянно звено в рамките на БАН - **Централна лаборатория по теоретична физика**,

което ще приобщи нашата страна към другите по-развити европейски държави с отдавна установени добри практики в дадената област - ми дават **убедително основание да призова членовете на УС на БАН да подкрепят осъществяването на тази идея.**

Ако нищо не се направи, когато (и ако) приоритетният за дирекцията на ИЯИЯЕ Национален циклотронен център някога заработи - с твърде вероятна перспектива излизане на ИЯИЯЕ от БАН (както публично се е заканвал предишният директор, днес първи зам.-директор, заплашвайки ОС на БАН с примера на НИМХ), вече ще бъде безнадеждно късно да се спасява школата по теоретичната физика в Института ни. Най-младите ни сътрудници отсега се разбягват, лишени от кариерна перспектива, утвърдените си отиват по биологични причини. Ще бъде късно и за способните млади хора с интереси в областта, завършващи у нас и в чужбина. В същото време БАН ще продължи да се жалва във всеки годишен отчет, че не постъпват млади хора, а много от новопостъпилите напускат. Отговорността за бъдещето днес е на УС на БАН. **Колеги, дайте надежда и перспектива за стойностна изследователска работа на малкото хора, готови да се занимават с наука!**

Накрая - по повод обвиненията и възраженията на ръководството на ИЯИЯЕ, че създаването на това звено (Централна лаборатория по теоретична физика) било нецелесъобразно, понеже щяло да отцепи части от института. Не е ли очевидно, че до този авариен и закъснъл опит за спасение доведе именно безнаказаната, неадекватна политика на самото ръководство на ИЯИЯЕ! Не предлагаме институционално отделяне на колегите ни физици-теоретици - който се чувства комфортно в ИЯИЯЕ ще си остане там. Към новото звено биха се присъединили заинтересовани учени не само от БАН - в крайна сметка всеки има право на свободен избор. Ръководството на ИЯИЯЕ свикна да третира сътрудниците или като прислуга, готова за разни блага на пълно послушание, или като едва ли не "крепостни", призвани само да им осигуряват с публикациите и цитатите си високите резултати в годишните отчети и К2-компонентата от субсидията.

София, 10.02.2020 г.

С уважение:

(чл.-кор. Емил Нисимов)

*) За информация на членовете на УС прилагам писмо до МОН, страна в този тип двустранни договори. Текстът беше изпратен предварително на Председателя на БАН, за да сме сигурни, че позицията на ръководството на БАН е коректно изложена, и беше разширен с предложени от главния научен секретар на БАН проф. Пашева пасажи, отнасящи се до работата на създадената от УС комисия по случая.